

Letnik III.

v lažnjivi obleki.

Št. 23.

Izhaja po **dvakrat na mesec** v Ljubljani, kedar ga prebere in ne konfiscira policija. — Velja **celo leto** 3 gold., **pol leta** 1 gold. 50 kr. in **četrt leta** 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, osebo in narodnost. — Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 10 kr. v administraciji. Vredništvo in opravišтво (administracija) je na velikem trgu hiš. št. 3 v prvem nadstropji na ulice. Tam se sprejema denar.

 Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Zopet volitev.

„To je vendar preveč, da moramo zmiraj voliti! Kakor da bi človek ne bil za družega vstvarjen, ko za volitev! Jaz imam dela čez glavo in ne morem vsak drugi dan hodit k volitvi. Kdo mi za to kaj plača? In še posebno zdaj po zimi v mrazu, ko vsak volilec prinese šinkovca na nosu v volilno sobo. Pojte se solit, zmiraj bom volil in še zato, da mi vsake kvatre enkrat mojega poslanca zavržejo, kakor da bi ne bil prav volil.“

Tako toži stari Janez, premožen in spoštovan kmetič, kateri je navajen, da to velja, kar je rekel.

Prav se ti godi, Janez! Prav se ti godi, da moreš vsake kvatre capljati v daljni trg voliti poslance za kranjski deželni zbor. Kdor ne uboga, ga tepe nadloga, to si že večkrat slišal in vendar se nisi poboljšal.

Zakaj ne ubogaš, Janez? Zakaj ne poslušаш apostelnov nemškutarstva, kateri te pametno učé? Zakaj si zamaknjen le v duhovščino? Zakaj voliš vselej take poslance, katerih ti nemškutarji ne priporočajo? Saj veš, da so Slovenci nemškutarjem in včasih tudi vladi trn v peti, saj ti je znano, da bi nemškutarji v deželnem zboru na vso moč radi imeli večino, da bi potem zatirali slovenski plevel, kateri noče zadušiti nemškutarsko pšenico, saj veš, da bi nemškutarji na vso moč radi dospeli do gospodarstva v deželi, da bi potem vsem merili čevlje po svojem kopitu, kateri bi nikogar ne tiščali, kakor Slovence.

Vse to veš, Janez, in vendar voliš pri vsaki volitvi le Slovence, tako da je potem večina v deželnem zboru slovenska ali narodna. Se vé da ti potem pošljejo tvojega poslanca nazaj, da razpodé deželni zbor, misleči, da te bo vendar enkrat srečala pamet, da boš volil kacega nemškutarja in s tem pokazal, da tega nočeš, kar so nekteri Slovenci po taborih kričali.

Zdaj ti je dana zopet lepa priložnost, da voliš druge, to je tiste, ktere ti bo priporočal nemčurski volilni odbor.

Le sezi po njih, vsak bo ministerstvu bolj ušeč, kakor Slovenec, in tako boš imel mir vsaj tako dolgo, da bo šla vsa nemškutarija za Beustom rakom žvižgat.

Toraj le na noge Janez! Ne voli tistih, kateri se ti bodo ponujali po Slovincih, saj veš, da Slovencev ni nebeško kraljestvo. Rad bi ti že zdaj povedal imena tistih tičev, kateri le nemčurske žvižgajo, toda volilni odbor jih še ni razglasil, ker se boji, da bi ne prišli po njegovem priporočilu v slabo imé ali da bi jih slovenska slana prezgodaj ne vzela. Nemškutarji so tako slabega zdravja, tako slabega života, da jih že najmanjša sapica pobere. Tudi se ne morejo metati s slovenskimi kandidati, ker so gospóškega rodú in tako šibki, da jih že senca slovenskega poslanca vrže. Zato jih bo pa volilni odbor poslal v škatljicah dobro zavite in zapečatené po deželi, da se jih ne primejo slabi slovenski jeziki, kateri se lotijo vsake stvari, če le količkaj po nemškutarstvu diši. Vse se bo toraj godilo na skrivnem, kajti nemškutarji, kateri vse po dnevu delajo in se pred nikomur ne skrivajo, ne morejo trpeti, da bi njihove kandidate vsak videl.

„Kdor se ne boji ljudi, dela po noči, kedar ga nihče ne vidi“, to je nemškutarsk pregovor. Kar na tihem vam bodo spravili svoje tiče v žep, kateri pa ne bodo prej péli, da bodo že izvoljeni. Nemčurska navada je, vrabcu pomalati perje, da se vidi kakor slavček ali strnad, in potem ga prodati za slavčka ali strnada. Ko ga pa kupec dene v tičnik in kupljeni tič začne čivkati, spozna, da je kupil vrabca, toda prodajalec ima svoje groše že v žepu in se smeje tepcu, kateri se je z barvami dal preslepiti.

Vsi nemčurski kandidati so pobarvani vrabci, kateri ne znajo družega, kakor nemčursko čivkati, barvo imajo lepo, dokler jim dež ne opere perja. Le po njih, kjer boste videli kacega nemčurskega poslanca, kar volite ga, boš videl, Janez, da tisti, kateri ti ga ponuja ne bo goljufan.

Kaj ti bodo Slovenci pomagali! Saj si videl, da so vsi trmast, ne eden noče trobiti v nemčurski rog, ne eden ti noče žvrgoleti Dežmanovih. Kaj boš počel s takimi? Če jih zopet voliš, ti jih bodo kmalu zopet nazaj poslali, in tako ne boš imel nikdar miru.

Bodi pameten Janez, to je moja zadnja beseda. Če je ne poslušáš, si nasledke sam pripiši. V nemškutarstvu je tvoj blagor, to si zapomni, kajti le tisti človek je v resnici srečen, kdor nima nobene skrbi. Skrbi pa tisti nima, kdor nima nič. Dokler imaš še kaj, imaš zmiraj skrbi. Če boš potegnil z nemškutarji, ti bodo vzeli zadnjo skrb iz rame, in tako boš v resnici srečen, ker ne boš imel družega, kakor strgane hlače.

Toraj še enkrat: Janez, voli nemškutarje v deželni zbor. Tvoj klic pri volitvi naj bode:

Vse za nevero, nemčurstvo in sleparijo!

„Brencelj.“

Misli imenitnih mož.

Dokler sem jaz na Vrhniki, vam ne bo debelih bikov zmanjkalo.

Obreza.

Iz lastne skušnje prevedimo, da so ljudje na svetu, ktere vsak mesec enkrat luna trka.

Govorniki konšt. društva.

Če bi vsak dobil, kar zasluži, bi bila konoplja v Avstriji zelo draga.

Beust.

Slepa kura tudi zrno najde.

Adolf Auersperg.

Kedar se oslu dobro godi, gre Schafferjev Dolfi oklic do volilcev pisat.

Slovenski duh.

Če kdo bere kje dve smešnici, izda humorističen list.

„Brencelj.“

Volilcem

mest in trgov po Kranjskem!

Vas opominjam le, da pridno hodite poslušat misijonske pridige, ktere Vam hočejo napraviti ljubljanski nemčurski misijonarji in njihovi podružniki med Vami. Po tem se ravnajte, volite take ljudi, ktere Vam priporočajo ti nemčurski tiči, in rešili boste svojo čast ter poslali take moze v zbor, da bi se smeli kazati po šestici v leseni koči na narodnem ali šolskem trgu v Ljubljani. Vsi so taki tiči, da jim je težko najti para; zmiraj plešejo, kakor jim Dežman ali vlada žvižga. Sicer imajo glavo vrh ram in usta v sredi obraza, pa jako malo možgan, a tim daljši jezik. Enaki so si kakor krajcar krajcarju in imajo posebno globoke žepe, tako, da se ni bati, da bi petaki ne zginili v njih.

Zdaj dosti veste. Če mi jih ne volite, bo pa po volitvi druga pela.

„Brencelj.“

Nov ministerski predsednik

knez Adolf Auersperg je mož, da malo takih. Postave je take, da mu je eden ministerski stol premalo, on bo moral imeti dva za-se. Vsled tega se mu utegne pripeti, da bo med dvema stolama se vsedel na tla.

Toda preden ga popolnoma predstavim slavnemu občinstvu, čujte nekaj iz njegovega življenja.

Naš Adolf ali po domače Dolfi s Schafferjevim Dolfom sicer ni v žlahti, ker je rojen knez, Schafferjev Dolfi pa še „von“ ni. Zarad tega je očitno, da je že človek, kar Schafferjev Dolfi še ni, če je res, da se človek še le pri baronu začne. Da je knez po rodu, ni sam kriv, timveč njegov oče, ker se bo sodni dan moral zarad tega odgovarjati.

Dolfi je bil toraj rojen, ta napaka se ni dala več popraviti. Ko je začel hlače nositi, je bil jako razposajen in je posebno rad smetano lizal. Iz šolskih klopi je šel potem k vojakom in je bil kmalu poveljnik žebčarjev na Českim neki. To priča, da knezi v Avstriji jako naglo napredujejo, še celo pri žebčarjih, pri kterih je bil mladi Dolfi prav na svojem mestu in to dalje časa, kakor bo zdaj minister. Morda bi bilo bolje za nas in Avstrijo, če bi bil Adolf svoje žive dni ostal pri žebčarjih.

Toda Avstrija nima sreče. Komaj malo več kot pol leta je imela dobro ministerstvo, umnega zdravnika, kteri jej je ravno jel celiti rane, in že jej dajo družega, kteri odrta z neusmiljeno roko „flaštre“ in jame celiti rane z drugimi mazili, ki pa ne celijo, timveč le strašno sklé. Adolf se je navadil celiti rane žebcev, toraj bo težko ozdravil bolno Avstrijo.

Pri žebcih je rastel, če ne na dubu in umnosti, vsaj na telesu in trebuhu, tako da se mora reči, da on prevaga vse dozdajne ministre in če se ozira pri izbiranju ministrov na tezo života, je Adolf med vsemi kandidati za to stopnjo najbolj sposoben. Kaj in koliko zna, še svet ne vé, ker pohlevni Adolf še ni obesil svoje duševne luči pred svet, timveč vsa njegova dela so ostala skrita žebcem in žebčarjem. Vendar se sme misliti, da zna vsaj do pet šteti in toliko českega jezika, kakor „rešpehtarjova kuharica“ nemškega ali gospod Riester, kteri je že 20 let na Kranjskem, slovenskega. Da nemški zna, je gotovo, ker drugače bi ne mogel govoriti.

Ta mož je tedaj na prvi stopinji v Avstriji. Ministerski stol je že, kakor fiakerski konj, vsega navajen; držal je že Giskro, Herbsta, Hasnerja in več drugih enake vrste, toraj je že čisto neobčutljiv. Le redko dobi kaj boljšega, navadno mora pa biti s slabim zadovoljen.

To je kratek popis novega predsednika ministerstva, kteremu „Brencelj“ le še pristavi, da je Adolf Auersperg hud ustavoverec ali nemškutar. Da ga bo pa vsak tudi osebno poznal, ga bo „Brencelj“ predstavil prihodnjic v podobi; toda to že zdaj reče: ne veselitate se ne!

Kritično vprašanje.

V čem so si različni ljubljanski očetje in nov častni meščan Beust?

Odgovor:

V tem, da naši očetje to le hočejo, kar je Beust že storil, namreč: Slovane k steni pritiskati.

Pri volitvi.

Kranjec. Glej no, kako me zdaj obrajtajo! Včasih še ene ni, da bi se za-me zmenila, zdaj se mi pa dve na enkrat ponujate. Obeh ne maram, ena mi je zadosti.

Nemčurija. Mene vzemi, Janez, jaz imam nemško kulturo in Dežmanovo maslo.

„Slovenija“. Nič je ne poslušaj, Janez, raj vzemi mene, jaz sem domače dekle in poznam tvoje potrebe.

Kranjec. Ti si moja, une ciganke ne maram. Jaz ostanem pri domačih.

Iz Novega mesta.

Novomeščani so podelili mnogo zaslužnemu grofu Hohenwartu častno meščanstvo. Glasoviti gospod Grčar misli vsled tega spraviti ves mestni odbor v sodnijsko preiskavo, da se zvé, zakaj se je podelilo meščanstvo Hohenwartu in ne njemu, dasiravno je za ljubljansko častno meščanstvo že davno zrel.

Svet je radoveden, kako se bo ta pravda, če se prične, končala.

Nemčurski volilci ljubljanskega mesta!

Večkrat ste že pokazali pri volitvah, da Vam je „Tagblatt“ sveto pismo in to, kar govore v konstitucijskih zborih Vaši preroki Dežman, Suppppan, Kaltenecker, in Ertl, sveti evangelij. Tega ste se tudi vselej še dobro držali, lahko Vas je še celó Schafferjev Dolfi za nos vodil, lahko Vas je bilo vleči k volilni čepinji, kjer ste volili tiste, ktere Vam priporoča Vaše sveto pismo, in Vaši preroki. Brez lastnega prepričanja ste volili, kakor Vam je bilo zapovedano, in tako sta prišla v kranjski deželni zbor Kaltenecker in Suppppan, ktera sta po deželi že tako znana, kakor slab denar. Razumese samo po sebi, da sta ta dva človeka

za Vas kakor nalašč. Kakoršen volilec, tak poslanec. Če bi žabe volile, bi ne volile vola za poslanca, timveč gotovo žabe, to je jasno, to je tako gotovo, kakor je vse res, kar „Tagblatt“ piše. Za žabe je žaba najboljša zastopnica, to previdite tudi Vi in volite dva človeka, ktera sta Vam po mislih enaka in imata tudi jako dober jezik.

Gledé na vse to ne dvomim, da boste tudi letos vsi, kolikor Vas je, tekli na „rotovž“ in glasovali za Suppppana in Kalteneckerja, deloma že zato, da Vas Dežman potem s svojimi grabljami ne okrésa po rokah, kakor učitelj neubogljive otroke. Čemu bi Vam druge priporočal? Dobro vem, da poberete vsacega obresti, ktereга Vam „Tagblatt“ pokaže, bodisi, kdor in kakoršen koli hoče. Ni ga tako slabega, da bi ga Vi ne volili, če Vam ga Dežman ukaže voliti. Suppppan in pa Kaltenecker pa gotovo nista najslabša poslanca — za Vas, se vé da — med Vami je še mnogo slabših, ktere bi Vam priporočal, ako bi ta dva ne bila vredna da ju Vi volite.

Toraj tecite vsi na „rotovž“, kdor ne more sam iti, naj ga neseta dva ali trije, če je za dva pretežak. Ne bojte se nikogar, mestni angelji varhi Vam bodo stali na strani, da Vam kak Slovenec lasu ne skrivi ali ušes ne poreže. Vstopiši v volilno sobo kričite na vse grlo:

Suppppan in Kaltenecker — Kaltenecker in Suppppan.

„Brencelj“

prednik nemčurskega volilnega odbora.

Velikim posestnikom!

Vam ne bom priporočal nikogar za poslanca. Le toliko vas opominjam, poberite vse tiste, kterih nikjer nečete voliti n. pr. našega Koreljna I., in ostala Vam bo že davno zaslužena slava da ste „refugium peccatorum“ ali pribežališče vsih pri volitvah propadlih nemškutarjev.

Ta slava se dobro poda možem, kteri so po posestvu in boljši odgoji kinč kranjske dežele.

„Brencelj“.

Kmet je zvit.

(Resnična dogodba.)

V neki kraj na Gorenjskem pride pred volitvami nemčursk misijonar priporočat nemčurskega poslanca. Misleč, da se pri kmetu z denarjem in pijačo vse opravi, da bi kmet, ako se podkupi z denarjem in opijani z vinom, celó hudiča za poslanca volil, vzame seboj veliko denarja, ktereга nemškutarjem ne manjka, kedar priporočajo svoje ljudi za poslance.

Pridši v vas dá naznaniti, da se bo v krčmi sredi vasi zastonj jedlo in pilo, kdor in kolikor bo kdo hotel.

Toda kmetje so zapazili zajca za grmom. „Zastonj nas ne bo napajal“, si mislijo, „zastonj škric kmetu ne dá krajcarja. Toraj pozor! Ne gremo tako hitro na limance.“

Jože, trden kmet, kteri je imel več v glavi, kakor drugi, je kmalo uganil, da škric hoče ljudi nagovoriti, da bi volili nemškutarja za poslanca. To pové sosedom in pristavi:

„Mož je prinesel seboj veliko denarja in bo plačal vina, da bo miza mokra. Misli, da je kmet neumen in brez možgan, toda čujte, mi ga bomo prekanili. Naj plačuje, vsak nauk je drag, toraj se spodobí da nam za ta nauk kaj plača.“

Kmetje se potem na tihem menijo in kmalu se začne polniti krčma, v katero je gospod vabil. Pili in jedli so, kar se je le dalo, gospod je vse plačal, ves vesel, da je kmete tako hitro pridobil.

Ko so bili že vsi nekoliko vinjeni, ustane in jame govoriti:

„Možje! Sklicaj sem Vas, da bi Vam priporočil moža za poslanca, kateri Vas bo na vse strani dobro zastopal, kateri je vreden Vašega zaupanja. Duhovni in nekteri drugi Vam priporočajo tako imenovane Slovence, katerih pa nikar ne volite, ker jim ni mar za Vaš blagor, timveč le za svojo čast in svoj žep.“

„O, mi jih ne bomo volili“, kriči vse z enim glasom po sobi.

„To me veseli! Mi daste vsi po vrsti roko, da ne boste Slovencev volili?“

Vsi mu dajo rokó, potem pijejo in jedo, dokler morejo, nemškutar vse plača in se vesel odpelje.

Dan volitve pride, omenjeni nemškutar postopa zmage gotov po volilni sobi. Volitev se prične in — izvoljen je Slovenec, nemškutar ni dobil ne enega glasu.

Višnjev od jeze se zadere nemškutar nad kmetom ktereга je poznal:

„Nesramneži! Vi ste prelomili besedo. Mi niste dali roke, da ne boste Slovence volili?“

„Gospod“, se nasmeje kmet, „saj ga tudi nismo. ne eden, kar jih je bilo isti dan v krčmi, ni volil Slovenca.“

„Kako da ne? Kje so pa glasovi za našega kandidata?“

„Gospod“, nadaljuje kmet, „ne eden tistih ni volil Slovenca, kajti ne eden nima volilne pravice. Z Bogom, gospod! Ne zamerite, da ste se takrat Vi kmetu na limance vsedli. Hvala za pijačo!“

„O ti prekleti kmet“, se grozi prekanjeni gospod in se odpelje, pa še dolgo mu doni smeh kmetov po ušesih.

Morda je ta dogodka gospodu Brolihu, odvetniku v Ljubljani, znana.

Tiskovna napaka.

V nekem listu je bilo pred kratkim brati: „Ljubljanski mestni očetje so podelili grofu Beustu častno meščanstvo in mu dali zausnico“.

Mestni očetje so potem poslali listu popravek, da se namreč ne sme brati „zausnico“, ampak „zaupnico“.

Vredništvo pošlje očetom na to ta-le odgovor:

„Ker je v tem pomenu eno in isto, ali se bere „zaupnica“ ali „zausnica“, se tiskovna napaka ne bo popravila.“

Pač je res vse eno, Zaupnica ljubljanskih očetov je gotovo zausnica za vsacega, kdor je še kaj občutljiv in nima, gledé časti, slonove kože.

Pogovori.

Tine. Kaj je največa kazen?

Tone. Hm! Težka ječa za celó življenje in smrt na vislicah.

Tine. Ni res! Zdaj ni več. Beust je bil največi grešnik v Avstriji in kakošno kazen je dobil?

Tone. Ljubljansko častno meščanstvo.

Tine. No, vidiš!

Prazno delo.

Mazač. Pred volitvami vselej počrnim te-le može, pa jih ljudstvo vendar-le voli. Le po mestih se jih še tu pa tam vstrašijo, da prodam nekaj svoje robe. Na kmetih pa ta barva nikogar več ne straši. Ali je morda črnilo slabo?

Zadnja beseda.

„Brencelj“ je pričakoval, da mu bo zaostalo naročnino, katero je že tolikokrat tirjal, vsaj sveti Miklavž prinese! Ker je pa nastavljene čevlje zjutraj našel prazne in ker pri Slovencih ni „Christkindeln“, na ktereга bi se mogel še zanašati, je primoran, tu javno izreči zadnjo besedo, namreč, da bo take kasne plačevalce, razen tistih, ktere osebnó pozna, ali kateri so mu na dopise kaj odgovorili, že prihodnjič v listu imenoval in če to ne bo pomagalo, izročil sodniji, da mu ona pomaga do denarja, ktereга je tako krvavo zaslužil. To se bo zgodilo še pred novim letom, ker ima „Brencelj“ sam pravdo kmalu po novem letu, vsled ktere vtegne priti na Žabjek. Če ne gre z lepo, bo šlo pa z grdo, dasiravno „Brencelj“ svoje bralce strašno nerad pred sodnika tira, ker vé, da tam ni nič prida za tistega, kateri je tožen.

„Brencelj“ piše:

Gosp. T. J. v L. Vi prašate, ali se bo „Brencelj“ ravsál s „Sršeni“? Ne bo se, dokler „Sršeni“ ne bodo natečni. „Brencelj“ pika le govodi in tih je še dosti po Slovenskem. Če „Sršeni“ napadajo druge ljudi, to „Brenceljna“ ne briga, ker jim ni v žlahti in je vse druge krvi. Nevošljiv jim ni, naj živijo, dokler morejo. Če bodo pa sami sebe pičili, „Brencelj“ noče imeti zarad tega težke vesti.